

S Z A K M A I B E S Z Á M O L Ó

az Erkel Ferenc Társaság 2022. évi tevékenységéről, programjairól

Az Újesztendő fordulóját követően már-már hagyományosan a Magyar Kultúra Napja, január 22-e volt az első jelentős kulturális események időpontja. Ezen azonban mindjárt három, az Erkel Ferenc Társaság tevékenysége, kapcsolatrendszere szempontjából fontos eseményre is sor került. A nap délelőttjén először Budapesten a Városligetben a **Magyar Zene Házának** megnyitására, melynek "Himnusz-szentélyébe" - ahogy **Dr.Batta András** zenetörténész professzor, az intézmény vezetője visszatérőleg emlegeti az Erkel Ferenc tevékenységét bemutató helyiséget - közvetítésünk révén kerültek kiállítási tárgyak a gyulai Erkel Emlékházból: a Bánk bán a gyulai gyűjteményben fellelt partitúra kéziratából négy oldal, a zeneszerző gyulai árvízkárosultak javára tartandó jótékony célú hangversenyről szóló, 1855. március 28-án kelt levele "Kir. Tanácsos Úr"-nak, valamint egy ezüstserleg, melyet Erkel a daláregyletektől kapott. A kiállítást kiegészíti továbbá az Erkel-család birtokában lévő 1878-as Erkel portré duplikátuma, ami az **Erkel Emlékházban** is megtekinthető, valamint a **gyulai Erkel-téri Kallós Ede** mellszobor átadási ünnepségén 1896-ban készült korabeli fotó archaikus tablómásolata.

A nagyszabású, impozáns megnyitó ünnepséget követően - melyet a miniszterelnök, számos kormánytag és kulturális vezető is megtisztelt jelenlétével - az **MTVA "Sára Sándor" vetítőtermében** került sor annak a rádióműsornak a felvételére, melyen a 2020-21-es évad gyulai Erkel művészeti ösztöndíjasai bemutatkozhattak. **Becze Szilvia**, a Bartók Rádió kiemelt műsorvezető-szerkesztője meghívására **Rózsa Kitti**, **Szegedi Réka Panna** és **Pusztaszegi Ákos** negyed-negyed órányi élő zenei anyaggal és személyes villáminterjúkkal tették le névjegyüket a műsorban.

A nap harmadik eseménye a Kóruszövetség **KÓTA-díjkiosztó ünnepsége** volt, melyen a Magyar Állami Operaház művészei - **Fahidi Patrícia**, **Hidegkuti Pálma** és **Balog Endre** - a közönség zajos elismerését kivívva mutatták be Erkel két trióátiratát a Bánk bánból. Ez egyben a **Jürg Eichenberger** által készített, tavaly nyáron **Áchim Erzsébet** Várszínházi hangversenyén hatalmas sikert aratott kamarazenei átírat hivatalos kottabemutatója is volt, melyet a **Kontrapunkt Kiadó** adott ki az Erkel Társaság kezdeményezésére.

Nem sokat kellett várni a következő jelentős eseményre, hiszen nemzeti ünnepünk előképeként a március 11-13-i hétvégén a **Magyar Állami Operaház** többsztesztendős monumentális felújítási munkálatokat követően – Erkel Hunyadi László operája bemutatójával **Ókovács Szilveszter** főigazgató rendezésében – újra nyitotta kapuit. Az épületet csodásan felújították, számos részletében az eredeti elképzelések szerint állították helyre; az ünnepi hétvége összművészeti szempontból is maradandó élményt jelentett mindazok számára, akik jelen lehettek az eseményeken.

E nap reggelén delegáció indult Gyuláról és Budakesziről Budapestre, hogy a néhány héttel korábban nyílt Magyar Zene Háza megtekintése után együtt csatlakozzanak az Operaház programjaihoz. Még a délelőtt folyamán a **Vörös Szalon** alkalmi Erkel

kiállítását nyitotta meg **Dr. Görgényi Ernő, Gyula város** polgármestere, melyen először állították ki a fővárosi közönség számára Erkel mindaddig szülővárosában őrzött színarany babérkoszorúját, a további ritkán látható tárgyakkal pedig egy fénykép-katalógus segítségével ismerkedhettek az érdeklődők.

Kora délután került sor az Erkel-opera nyilvános főpróbájára, melyre meghívást kapott minden Hunyadi, Szilágyi és Erkel nevét viselő itthoni és határon túli iskola. Társaságunk közbenjárására e meghívás kiegészült a magyarországi Erkel Kórusokkal, így igazán ritkán megvalósuló ünnepi találkozónak válhattunk részeseivé, melynek koronáját jelentette a Hunyadi László történelmi aspektusú és jelentőségű előadása. Az opera élményét ezt követően az épület részletekbe menő bemutatása tette teljessé **Karczag Márton**, az Operaház Emléktára vezetőjének kalauzolásával. A Hunyadi László premier előadására pedig két nappal később, március 13-án került sor, melyen Társaságunk tagjai közül szintén többen jelen lehettek. A budapesti ünnepi eseményekre tekintettel **Kónya István** kulturális alpolgármesterrel egyetértésben ezúttal nem rendeztük meg hagyományos Történelmi Hangversenyünket.

A 2021-ben rendezett Gyulai Virtuózok koncertünk folytatásaként az Almásy-Kastély parkjában június 17-én, ezúttal oratórikus mű előadásával kiegészülő Vivaldi estet tartottunk: <https://www.gyulaihirlap.hu/144971-napfenyes-italia> A tavalyi esztendőben megismert és immár régió-szerte ismert - az idén érettségizett - **Szegedi Panna Réka** ismét elkápráztatta a közönséget nagyszerű blockflöte játékával az olasz barokk mester Il Gardellino versenyművének előadásában. Őt Csáki András Liszt-díjas gitárművész követte Vivaldi C-dúr concertojának pazar interpretációjával. Mindkét mű zenekari kíséretében az alapításának 35. évfordulóját ünneplő együttesünk, a **Caritas Collectio Kamarazenekar** működött közre. Csáki András egykor gyermek szólistánk volt, most közel három évtized elteltével játszott újra az együttesrel. A hangverseny második felében a szerző Gloria című oratóriuma hangzott el a gyulai **Erkel Ferenc Vegyeskar** és a Békéscsabai **Bartók Béla Kórus** tolmácsolásában (mindkét együttes karigazgatója **Perlaki Attila** karnagy, elnökségi tagunk) A hangversenyről a Gyula TV felvétele: <https://youtu.be/OoEYG1DY9Zs>

Másnap – három esztendő után először – tudtunk ismét megemlékezést tartani a **Gyulai Várfürdő** területén 2019-ben felavatott egészalakos Erkel ülőszobornál **Kun Miklós** igazgató úr és gyulai tagtársaink, valamint számos helybéli érdeklődő részvételével: <https://www.gyulaihirlap.hu/144974-viragokat-helyeztek-el-erkel-ferenc-szobranal> Szándékosan nem koszorúzást tartottunk, hanem élő virágok elhelyezésével szeretttük volna érzékelteni, hogy Erkel életműve is él, s egyre táguló körben foglalja el méltó helyét a magyar zene-, és kultúrtörténetben. Az ünnepi összejövetelt követően került sor Társaságunk éves Közgyűlésére a **Mogyoróssy János Városi Könyvtárban**.

A nyár folyamán **Dr. Bognár Márta** állhatatos és kitartó kezdeményezésére, **Kornacker Gyuláné** hathatós közreműködésével az **Újpesti Önkormányzat** alpolgármestere, **Bedő Kata** nagyvonalú támogatásával elkezdődött az újpesti **Megyeri úti Temetőben** nyugvó Erkel-családtagok (Erkel Gyula leszármazottai) emlékhelyének felújítása. Társaságunk tagjai közül sajnos elveszítettünk egy újabb családtagot **Szótsné Gyenes Mária** személyében.

Július elején Budakeszin, Erkel kedvelt időskori helyszínén rögzítettük a **DUNA csatorna Álmodói** sorozatának Erkel-etüdjét. **Tóth László** a **Budapesti**

Filharmóniai Társaság elnöke pedig székházukban fogadta a forgató csoportot és mesélt a zeneszerző az együttessel való kapcsolódásairól. Köszönet a felvételi helyszínért a **Budakeszi Erkel Ferenc Művelődési Ház** minden dolgozójának, a kisfilm elkészítéséért pedig a stáb valamennyi munkatársának: <https://mediaklikk.hu/musor/almok-almodoi/>

Erkel Ferenc születésnapja alkalmából 2018 óta ötödik esztendeje jutalmazza egyéves ösztöndíjjal **Gyula Város Önkormányzata** a művészeti életben legsikeresebb középiskolai és egyetemi tanulókat – hallgatókat. Idén ezek átadására ismét az Erkel Ferenc Társaság – a 212. születési évforduló alkalmából rendezett – hangversenyén került sor november 6-án a Városháza Dísztermében. Előzőleg a zeneszerző szülőházánál helyezte el Társaságunk a megemlékezés virágait az Önkormányzat, az **Emlékház**, az **Erkel Ferenc Gimnázium** és az **Erkel Ferenc Kórus** képviselőivel: <https://www.gyulaihirlap.hu/147136-koszoruzas-erkel-ferenc-szulohazanal>

A koszorúzást követően **Dr. Görgényi Ernő** polgármester nagyívű köszöntő beszédével vette kezdetét az ünnepi műsor, melynek keretében vehette át a támogatás elnyeréséről szóló emléklapot **Gombos Ágnes** negyed-, és **Mundruczó Nóra** másodéves tervezőgrafikus szakos hallgató. **Rózsa Kitti** operaének mesterszakos hallgató, aki idén harmadjára nyerte el Gyula Város Erkel művészeti ösztöndíját szakmai elfoglaltsága miatt nem tudott jelen lenni. Ezt követően állt színpadra az est meghívott együttese a pécsi **Vocapella Novák-Szabó Livia** vezetésével. A nőikar Kodály I. olasz madrigáljával kezdte műsorát, mely mintegy hangulati előkészítésül szolgált a következő percekhez. Ugyanis a hagyományos Erkel születésnap idén kiegészült Kodály Zoltán születésének 140. évfordulójával, valamint a nagy magyar zenepedagógus-zeneszerző kórusműveinek napjainkban egyik leghívebb tolmácsolója, az eredendően gyulai illetőségű **Kertész Attila** Liszt-díjas karnagy, címzetes egyetemi docens 80. születésnapjának köszöntésével. Tanár Úr a szülővárostól a csak igen ritka esetben adományozott Erkel mellszobrot vehette át, Társaságunk nevében pedig Tiszteletbeli Tagi Díszoklevéllel köszöntöttem Őt. De a következőkben a műsor jelentős része is Számára, illetve a közreműködésével szólalt meg ezen az esten. Továbbra is a Vocapella állt a színpadon; a nőikar tagjai többségükben a Kertész Attila vezette legszínvonalasabb pécsi együttesekben nőttek fel, többek között az európai hírű Bartók Béla Leánykarban, a Kodály Zoltán Ifjúsági Vegyeskarban, illetve a Mecsek Kórusban. Mesterüket – úgyis mint a Magyar Kodály Társaság Elnökét – köszöntve igazán méltó módon, magas színvonalon szólaltatták meg Kodály Zoltán, Kocsár Miklós, Orbán György és Karai József műveit. Őket szintén meglepetés, a Kunágotáról elszármazott, ma Nagy-Britanniában élő énekművész **Silló Elizabet** két Kodály-dal előadásának igazán átélt interpretálása követte **Gál Csaba** figyelmesen igényes zongorakíséretével. Művésznő a BBC Walesi Nemzeti Énekkarának tagja, a Walesi-Magyar Kulturális Egyesület elnöke, hazai vonatkozásban pedig a Simándy Énekverseny nemzetközi PR menedzsere. A műsort a Gyulai Erkel Ferenc Vegyeskar zárta Kertész Attila vezényletével, akik számára Tanár Úr három héttel korábban teljes kórushétvégét tartott. Karai József és Tillai Aurél egy-egy műve hála-, és tiszteletadás volt, mely után Karai felszabadultan jó hangulatú Estéli nótázás című műve következett Gál Csaba briliáns zongorakíséretével, a koncert valamennyi közreműködőjének előadásában, melyhez csatlakozott ismét a Vocapella, Silló Erzsébet és e sorok írója is.

Az ünnepi estét az Erkel téren zártuk, a zeneszerző mellszobrának megkoszorúzásával, Szózatának közös éneklésével.

<https://www.gyulaihirlap.hu/147143-harman-kaptak-meg-iden-az-erkel-ferenc-muveszeti-o>

A novemberi második hétvégén ismét reflektorfénybe került Erkel **István Király operája**, **Magyar Cantate**-je és Beethoven István király nyitánya. A **Koncertmuzika Zenekar** alapításának 100 éves évfordulója alkalmából egymást követő napokon a Székesfehérvári ciszterci, majd a budai Magyar Szentek templomában mutatta be Erkel utolsó operájának legszebb részleteit **Csányi Valéria** irányításával, **Kassai István** művészeti vezetésével, **Ambrus Ákos**, **Blaga Krisztina**, **Pánczél Klaudia**, **Kádár Szabolcs János**, **Koczka Tamás** énekművészek, valamint az **István Király Operakórus** és a székesfehérvári – ötvenéves évfordulóját ünneplő – **Primavera Kórus** közreműködésével. Mindkét jubiláló együtttest a **KÓTA** nevében a Szövetség Díszoklevelével köszöntöttem.

Az ezt követő napon **Dávidné Szabó Melindával** az **Erkel Gyula Újpesti Zeneiskola** és **AMI** igazgatójával, **Kornacker Gyuláné Ossó Liliánnal** az **Erkel Gyula Újpesti Zeneiskola Alapítvány** elnökével és **Bedő Kata Újpest alpolgármester** asszonyával együtt ellátogattunk a **Megyeri úti temetőbe**, hogy elhelyezzük a megemlékezés koszorúit az Erkel Gyula leszármazottainak sírhantjánál kialakított megújított Emlékhelyen. Ennek ünnepélyes avatását 2023 tavaszára tervezzük a kezdeményező **Erkel Tiborné Dr. Bognár Márta** – majd már ismét személyes – jelenlétében.

Az Erkel Ferenc Társaság eseményeiről, tevékenységéről rendszeresen tájékoztat a **Gyulai Hírlap**, a **Békés Megyei Hírlap**, alkalomszerűen a **Zeneszó** és a **Zenekar** szaklap, a **Papageno** portál, az **MTVA M5** csatorna **Libretto** műsora, a **DUNA TV Almárium**, és Álmodók álmodói sorozata, a Bartók Rádió, a Magyar Katolikus Rádió, valamint az **MTI**.

A 2022-es esztendő programjainak megvalósulásáért ezúton is kifejezem köszönetemet a **Magyar Művészeti Akadémiának**, **Gyula** és **Budakeszi Város Önkormányzatainak**, **Dr. Batta Andrásnak**, a **Magyar Zene Háza** Széchenyi-, és Erkel-díjas igazgatójának, **Tóth László elnök** úrnak és a **Budapesti Filharmóniai Társaság** vezetőségének-tagságának, **Becze Szilvia** szerkesztő-műsorvezető asszonynak, **Tóth Péternek**, a **KontraPunkt Kiadó** és az **MMA Zenei Tagozata** vezetőjének, **Kun Miklós** igazgató úrnak, a Gyulai Várfürdő vezetőjének, továbbá **Csáki András** Liszt-díjas gitárművésznek, **Csányi Valéria** karmesternek, **Kassai István** Liszt-díjas zongoraművésznek, az MMA rendes tagjának, **Áchim Erzsébet** zongoraművész és dr. **Windhager Ákos** irodalmár-zenetörténész társasági tagjainknak, **Mocsár-Pörjés József** főszerkesztőnek és közvetlen munkatársaimnak: **Dézi János** alelnökünknek és **Sós Judit** titkárunknak, **Perlaki Attila** karnagy úrnak, továbbá gyulai és budakeszi partnereinknek, a Magyar Kórusok és Zenekarok Szövetségében dolgozó kollégáinknak, valamint a hangversenyeinken közreműködő énekes és zenekari Művész Barátainknak.

Gyula-Budapest, 2022. Adventjén